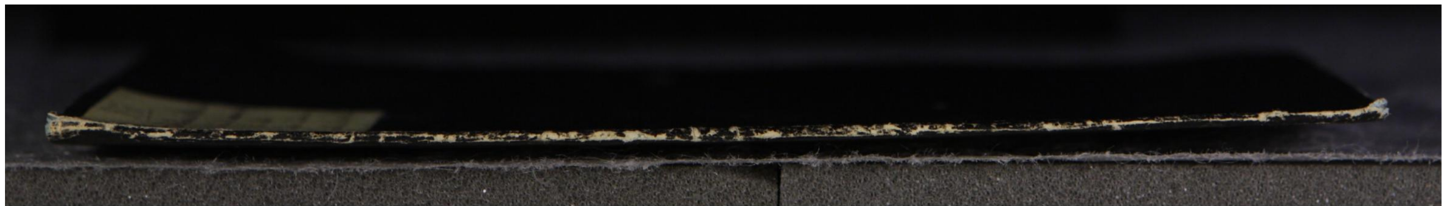
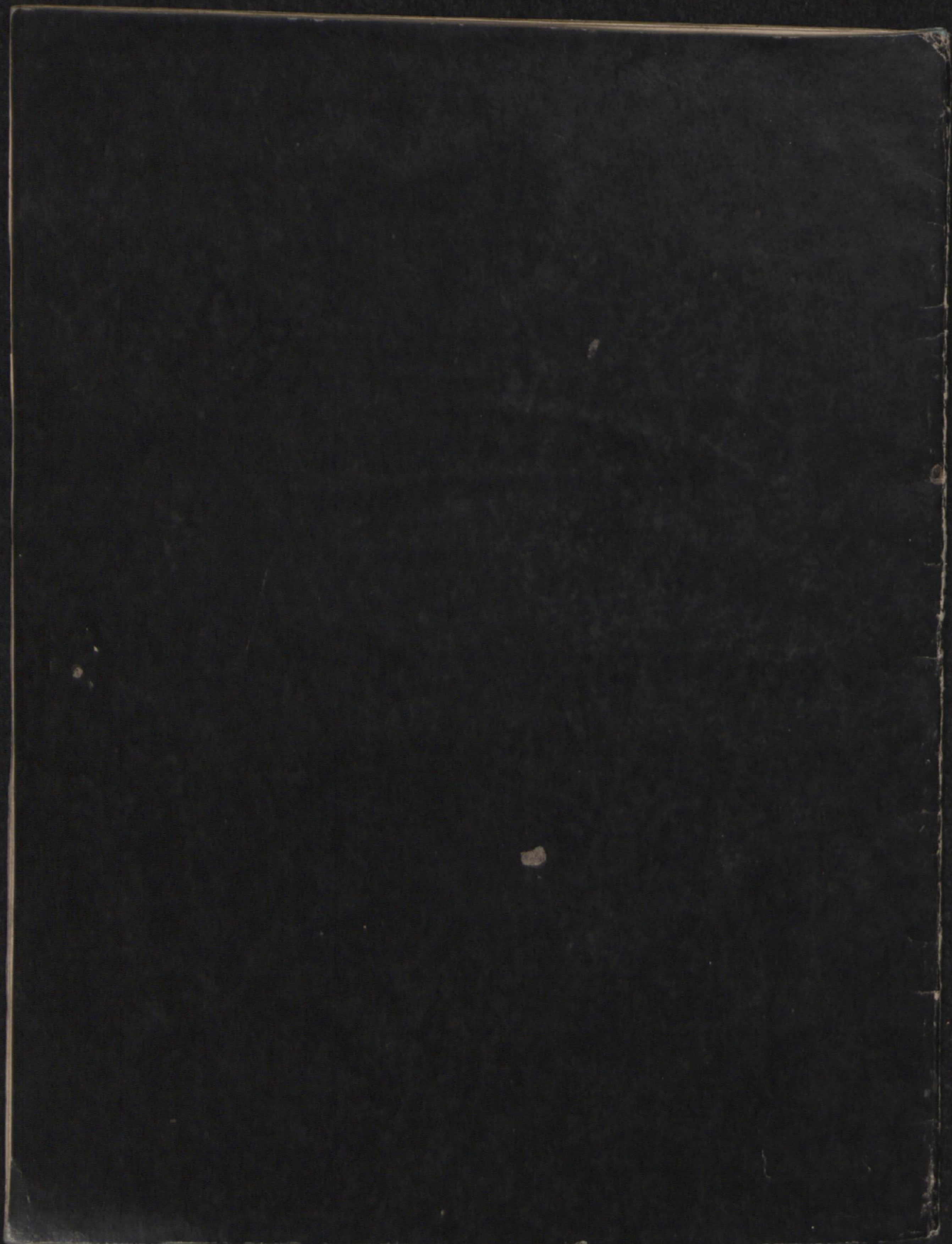
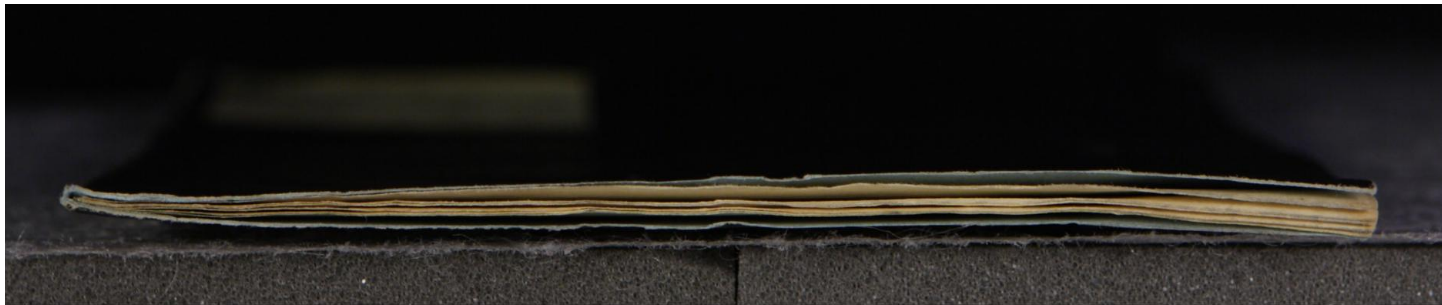

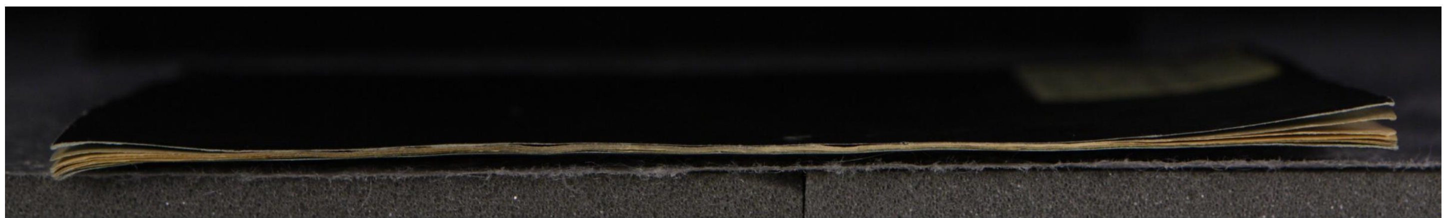
Christiernus Michaëlius
& Bartholomæus Christierni Langius,
In nuptias
M. Erasmi Catholmii
& Elizabethæ Waisebach.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

BARTHOLOMÆI CHRI-STIERNI LANGII

ALETHES.

Seu votum in nuptias clarissimi viri M. ERASMI CATHOLMII, ALMÆ ACADEMIÆ HAFNIENSIS, professoris vigilantißimi, & honestißimæ Virginis Elizabethæ, natæ patre prudentißimo M. Iacabo Hasebart, Serenißimi Regis Christiani III. Chirurgo peritißimo, in domino suauiter quiescente.

ET ALIVD EPITHALAMIVM SCRIPTVM A CHRISTIERNO Michaëlio Choagiensi.

HAFNIÆ,
Excudebat Laurentius
Benedictus.
1570.

BARTHOLOMÆI
Christierni Langij
ALETHES.

MOERIS. MELIBOEVS. THYRSIS.

Lba rubeſcebat ſtellis aurora fugatis,
Auratumq; iubar terris monſtrabat Apollo:
Ad paſtū Mœris, ſimul et Melibœus amœnū
Quum ducūt pecudes, veſtitas vellere molli
Quæ modo per noctem renouârant membra ſopore,
Dum ſyluæ vmbroſæ, montes & læta quiêrant
Paſcua. Tum Mœris prior orſus: Cur tua rugis
Frons Meliboe tibi nunc eſt contracta ſeueris?
Cur tibi non vultum conſueto more ſerenat,
Spes inuicta malis, & cordis viuida virtus?
Irarum cauſas ſocio narrare fideli
Cunctaris? tacitus feruentes percoquis æſtus?
An neſcis magna releuari parte dolorem,
Syncero fratri narras vbi vulnera cordis?
Pharmaca, crede mihi, data ſunt cōtra omne nociuum.
An cauſas ô Mœri mali, non cernis? ab orco Mœli.
Traduxit (reor vt) quoſdam vaga cymba Charontis,
Æthnæos fratres, peruerſi Martis alumnos,
Aruis qui latè poſuêre cubilia noſtris.
Prodijt ex iſtis obſcura hac nocte latebris
Miles, qui proſus turbauit ouile, gregemq;
Mactaſſet tenerum ferro, manibusq; cruentis:

A cane iam multum si non latrante fuissem
Excussus somno, nodoso & robore rapto,
A septis hostem repulissem: de grege toto
(Quem mihi syluiuagus conseruet Pan) superesset
Vix hœdus, dolor heu, sunt Martis damna nociui.

Mœr. *Defendens patriam duro discrimine vitæ,*
Non pecudem è stabulis, interdum miles habebit?
Æstus irarum collectos corde fugato:
Omne malum tandem fortis patientia vincet.
Et demùm læti tranquilla pace fruemur,
Aspera cum positis mitescent secula bellis.

Meli. *Ventura requie, mellitæ & pacis amore,*
Exhilaror multum: sed plus mea pectora mulcet,
De grege quòd prædam miles non duxit opimam:
Sed pœnam potius retulit, pro talibus ausis.

Mœr. *Lanigeros Melibœe greges cogamus in vnum:*
Vna salus ambobus erit gregibusq; virisq;:
Pastorum videat quantum concordia poßit
Braccatus miles: sed morigerare sodali,
(Nam modo quod memoro factum, fortuna sequetur)
Rumpe moras subitò, dispersas coge bidentes.
Pascua læta scio, rapidus quæ flumine torrens
Muniuit, pecudes seruet, tutosq; magistros:
Efficiam certò te tota hac luce quietum.
Perge modò, & qua te ducit via dirige gressum.

Meli. *O locus optatus nobis, ô pascua læta,*

Nympharumq; domus: dubio procul, indice tenso
Pan tibi monstrauit, nostri permotus amore.
Florentem carpunt cythisum atq; arbusta capellæ:
Has ego securus, viridi proiectus in antro
Aspiciam. Sed nunc, quoniam conuenimus ambo,
Versibus alternis fallamus longa diei
Tædia, quæ stimulis mortalia corda fatigant.
Rectè equidem Melibœe mones, quid possit vterq; *Mœr.*
Experiamur. Adest nobis sed Thyrsis ab vrbe,
Ornatus sertis, & pelle lybistidis vrsæ:
Forsan quid læti referens, nouitatis auaras
Aures mulcebit. Iuuenis spectate quid affers?
Cingite fronde comas pastores, nuncio læta. *Thyr.*
Indiginæ Fauni, Nymphæ, Driadesq; bicornes,
Omnes exultant præclara sede Mineruæ:
(Quæ mercatorum statio est quoq; fida carinis)
Hinc atq; hinc Musæ veniunt ex montibus altis,
Ornatasq; domos obtentu frondis inumbrant.
Omnis multiplicat sonitum campana per vrbem:
Cymbala multa sonant, reddit caua tibia cantus.
Tum chelys & citharæ recreant modulamine dulci
Nympharum synodum. Præsens Melibœe videres
Pastorum cœtum, fama super æthera notum.
Luce hac solenni, siquidem venerandus Alethes
Constituit Thalami sociam sibi iungere casti.
Dys equidem auspicibus, reor, & Iunone secunda, *Meli.*

Inuentam ſponſo præſtanti corpore ſponſam.
Aſpiret cœptis celſi fabricator olympi.
Connubij autores dic prima ab origine Thyrſis
Præſentis, molli quoniam requieſcimus herba.
Thyr. Tertia iam lunæ renouant ſe cornua, poſtquam
Has inter corylos denſas proiectus in vmbra,
Tres cœli dominas manifeſto in lumine vidi:
Concilij & patulis decreta his auribus hauſi.
Æthereos inter nymbos ſtans caſta Minerua,
Cœlicolas dominas verbis compellat amicis.
O Iuno omnipotens, Iouis omnipotentis & vxor,
Et Chiteræa Venus, quis vincla iugalia curæ,
Ad vos confugio ſupplex, & numina poſco.
Filius illuſtris, ſummæ & probitatis, Alethes,
Eſt mihi, quem placidi complector cordis amore.
Hic mihi ſolamen, requies, hic ſola voluptas:
Me ſiquidem rudibus genitricem agnouit ab annis,
Ille meo amplexu ſemper, colloq; pependit,
Vt cui præbebant molles hæc pectora mammas.
Hicq; meis miles fuerat mihi fortis in armis:
Dotibus ingenij pollens, & munere linguæ,
Mille mihi adduxit cultores voce ſonora.
Suauiter inſtillans myſteria ſacra docendo,
Innumeris veram paſcendi tradidit artem.
Arhuſiæ poſtquam puer hic rudimenta ſalutis
Hauſit, ſyncero tenuit pia dogmata corde.

Ars mea difficilis iuuenem nec terruit vnquam,
Nodos obscuros dissoluit acumine mentis.
Quidlibet aggressus cordati est militis instar.
Hunc (mihi quòd mirum) nunquam turbauit egestas
Proposito. Raró iuueni bona Iuno tulisti
Suppetias: nostros siquidem ditare recusas.
Soluendi ambages methodum didicitq́, docetq́.
Gramina non gregibus feruenti tincta veneno,
Præbuit, aut diram pecudi dedit ille cicutam.
A vero falsum normis discernit acutis:
Non secus ac rutilans Phœbus cum surgit ab vndis
Oceani, extemplò nigrum distinguit ab albo:
Separat ingenij donis, sic doctus Alethes
Pascua, quæ pecudes seruent pastasq́ saginent,
A gelidis herbis, folijsq́ necantibus agnos.
Huic ego constitui formosam iungere sponsam:
Ne sit ab officio curis distractus agendo:
Et mihi cultores propria de stirpe relinquat.
Ergo quam cupio, dominæ date quæso potentes.
Ad quæ sic Iuno, paucis, exorsa locuta est.
Diuitijs ornare meum, Veneris dare sponsas:
Sit citheræa tibi facilis, mea munera iungam
His Venus auditis respondet mente benigna.
Ipsa meas cupio multòq́ libentius opto
Iungi connubio, quàm tu veneranda Minerua:
His studijs demtis nulla est mihi vita relicta.

Nunc age dic neruos vbi tendis? num tibi Nympham
Exoptas castam? dabitur quæcunq; petita.
Tunc sic Glaucopis: consortes fœdere iungi
Crede mihi tutum: O similes ad aratra iuuencæ
Quàm bene conueniunt: Vestra hæc si certa voluntas,
Expediam paucis, quæ molli corde voluto.
Inter Haderslebias, forma pulcherrima virgo
Incedens, orisq; micans splendore venusti,
Visa mihi (cuius fastum & memorabile nomen
Optatam Domini requiem sonat omnipotentis)
Prudens, iusticiæ, sanctæ & pietatis amatrix.
Hanc mihi concedi cupio, quam de hinc tibi gnate
Connubio iungam stabili, propriamq; dicabo.
Hæc tecum multos læta est victura per annos:
Hæc minuet curas, numerosa & prole parentem
Te faciet: Mihi sic fatorum arcana regenda.
Stemmate prognata est nulli probitate secundo:
Virgineasq; genas exornat forma pudica.
Huius me dulces semper coluêre parentes:
Iccirco cordi mihi sit veneranda propago,
Et nati natorum, & qui nascuntur ab illis.
Nec me pœnituit docto iunxisse marito,
Huius præclaram, summa virtute, sororem.
Huic quoq; consilijs adero, monitisq; docebo,
Leges vt statuat sibi mores esse mariti.
Dixerat, Et diuas vocat ad sponsalia Pallas.

Incœptis

Incœptis licitis arrident Iuno Venusq́.

Felix ante alias nimium noua ſponſa puellas, Meli.
Quæ patria aduecta es, grata & ſtatione locata.
O ſi vixiſſent qui te genuêre parentes,
Præmia ſolliciti retuliſſent læta laboris.
Carminibus thalamum Muſæ decorate iugalem.

Sol rutilans cœli medium conſcendit in orbem, Thyr.
Ædem ad ſacratam celebris iam pompa virorum
Deducit ſponſum, decoratum Palladis arte:
Quem matronarum ſequitur mox agmine læto
Sponſa, & nubilibus paßim comitata puellis:
Quæ ſibimet, tacitis talem perſæpe maritum
Exoptant votis, hac ipſa luce repertum.
Tantum conducit caſtam coluiſſe Mineruam.
Carminibus thalamum Muſæ decorate iugalem.

Viuite felices & ab omni parte beati, Mœr.
Connubio iunxit ſacro, quos docta Minerua.
Conentur fruſtrà, dulces diſſoluere amores,
Carmina, quæ cœlo poſſunt deducere lunam.
Carminibus thalamum Muſæ decorate iugalem.

Hic tibi ſponſe dies meritò ſit clarus honore. Meli.
Tempora textilibus paſtores cingite ſertis,
Lætentur ſyluæ, montes & templa Mineruæ:
Lanigeræ ſaltent pecudes, pictæq́ volucres.
Hunc celebrate diem Muſæ, celebrate Camœnæ.

Te Deus æternus, ſpes & ſolatia noſtri,
Felicem ſeruet, caſta cum coniuge Alethes.
Oceano rutilans properat ſe tingere Titan:
Cogamus ſocij paſtas ad ouile bidentes.

EPITHALAMIVM,

IN HONOREM NVP-

TIARVM VIRI, ERVDITIONE ET PIETATE CLARISSIMI, D. M. ERASMI Katholmij, Academiæ Haffnienſis profeſſoris dialectici diligentiſſimi, præceptoris ſui reuerendiſſimi, & Virginis caſtiſſimæ, Elizabethæ, filiæ M. Iacobi Haſebardt (piæ memoriæ) Sereniſſimi quondam Regis Chriſtiani III. Chirurgi & Medici peritiſſimi, ſcriptum

A

CHRISTIERNO MICHAE-LIO CHOAGIENSI.

Pſe Deus cœli poſtquam ſyſtema creaſſet,
Eſſet & in formã terra redacta ſuam.
Cætera vt, ex nihilo productũ reptile fecit,
Quicquid & immenſus ſupter olympus habet.
Rebus adhuc ſpecies inerat cùm nulla creatis,
Æterni potuit quæ typus eſſe Dei.
Prodit homo luteo florens ex puluere factus,
Teſtis vt Archetypi ſit velut ipſe ſui.

Hunc

Hunc dominum rebus, ſapientia ſumma, creatis
Præficit, iniungens ordine cuncta regat.
Sit volucris Cœli præſes, ſit piſcis abyßi,
Subſultans fundo quem tegit vnda ſuo.
Imperet in quoduis fragrantis reptile terræ,
Inq́ hoc quod tellus vendicat vda ſibi.
Eſſent cuncta ſuo poſtquam fabrefacta Magiſtro,
Quælibet & formam res habuêre ſuam.
Et Deus aſpectu vidit ſtare omnia pulchro,
Nulla videns aliquo diſplicuiſſe modo.
Iungendam ſociam primæuo duxit Adamo,
Quò mage fœlices viueret ille dies.
Arte ferens hominis, dominante idcirco ſopore,
Coſtam, quam Dominus fecerat arte Deus.
Fœmineum in propria mox format imagine ſexum,
Qui celer ad carnem ductus eundo ſuam,
Noſcitur, éq́ viro cùm ſit caro ſumta, Virago
Non erit immeritò dictus, Adamus ait.
Hæc tua cùm tangant quouis præcordia pacto,
Et ſubeant animum, vir venerande, tuum.
Iuncta tibi, dulcis quòd ſit tua coſta, Virago,
Sponſalis nexus, te meminiſſe iuuet.
Iuncta quòd extenuet tibi tempora longa dierum,
Atq́ animum tacitis liberet ipſa malis.
Idcirco qui ſis Muſarum fidus alumnus,
Qui ſis & ſtudijs fidus, Eraſme, meis.

Hauſeris

Hauſeris Aonidum nectar qui dulce ſororum,
Et quod Theutonium iuſsit Apollo melos.
Incipe nunc placita cum coniuge viuere vitam,
Nil queat æterno gratius eſſe Deo.
Prodit enim virgo, vultu tibi iuncta modeſto,
Virgo legitimo conſociàta toro.
Nunc aliam vitam, caſtumq́ Cupidinis arcum
Sectandum, aduentu quæ iubet eſſe ſuo.

Hafniæ, ipſo die Elizabe-
thæ, quo loco & die nuptiæ cele-
bratæ ſunt.